

A szabadság értelme— az értelem szabadsága

FILOZÓFIAI ÉS ESZMETÖRTÉNETI
TANULMÁNYOK

Szerkesztette
DÉNES IVÁN ZOLTÁN

ARGUMENTUM KIADÓ, 2004

Tartalomjegyzék

DÉNES IVÁN ZOLTÁN: Előszó	9
---------------------------------	---

„Valóra váltjuk a filozófia ígéreteit” Felvilágosodások

FODOR GÉZA: Termékeny rosszhiszeműség	13
MÁRKUS GYÖRGY: Kant és a kereskedelem szabadsága	31
HORKAY HÖRCHER FERENC: „Értelmes szabadság” A konzervatív felvilágosodás paradigmája Burke <i>Töprengéseiben</i>	46
HAHNER PÉTER: Chateaubriand és a francia forradalom	59

„Sem vele, sem nélküle” Politikai modernitások

MESTER BÉLA: Az ételek szabadságától a polgári szabadsáig John Locke és a kora újkori protestáns diskurzus	81
BOROS GÁBOR: Szabadság és ítéletalkotás Locke morálfilozófiájában	97
CSEPELI RÉKA: Szabadság <i>versus</i> Egyenlőség. Francia és magyar liberálisok demokráciadilemmái a 19. században	106
SZÉCSÉNYI ENDRE: John Macmurray – egy skót szabadságfilozófus	119
DÉNES IVÁN ZOLTÁN: Vele, nem nélküle. Szabadságértelmezések metszéspontjai	140

„Moralisták és terroristák” Morális autonómia

KIS JÁNOS: Lukács György dilemmája	167
GERÉBY GYÖRGY: A „párthus nyíllövés” Erik Peterson Carl Schmitt politikai teológiájáról	201
HUORANSZKI FERENC: Mitől erkölcsös egy cselekedet?	221
MIKLÓSI ZOLTÁN: Cselekvés, jellem, értelem	236

„Téveszméink eredete”
Kollektív identitások

RADNÓTI SÁNDOR: Miért kell utánozni a görögöket?	251
KONTLER LÁSZLÓ: Nemes és nemtelen vademberek Civilizáció és faj Georg Forster <i>Utazás a világ körül</i> című művében (1777)	269
PERECZ LÁSZLÓ: A filozófia mint följelentés Budai Ferenc „Rostá”-jának nemzetfölfogása	285
TRENCSENYI BALÁZS: A történelem réműlete Eszmetörténeti vázlat a két világháború közötti kelet-európai nemzetkarakterológiai vitákról	299
ERDÉLYI ÁGNES: Az a nemes álom	325

„Szabadság, egyenlőség, igazságosság”
A politika értelmezései, a demokrácia technikái

KELEMEN JÁNOS: Dante a szabadság értelméről és az értelem szabadságáról	337
FEHÉR MÁRTA: Döntésemélet és demokrácia	346
BÁNKI DEZSŐ: A kötelesség nélküli „aktív” jogokról	355
KOVÁCS GÁBOR: Kultúrkritika és republikanizmus	367
VAJDA MIHÁLY: A politika dicsősége és hanyatlása	384
BRETTNER ZOLTÁN: A jó (köztársasági) polgár	399
Ludassy Mária szakirodalmi munkássága 1972–2003 (NAGY ERZSÉBET)	411
Névmutató	419